

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמים • ניצוצות • זמנים

תקעא

ערב שבת-קודש
פרשת קורח
כ"ד בסיוון ה'תשס"ה

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ד בסיוון ה'תשס"ה – א' בתמוז ה'תשס"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ד בסיוון	הלי זכיה ומתנה. פרק י-יב.	הלי פרה אדומה. פרק י.	מי"ע רמה.
ש"ק	כ"ה בסיוון	הלי שכנים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יא.	מי"ע רלו.
א'	כ"ו בסיוון	פרק ד-ו.	פרק יב.	מי"ע רלו.
ב'	כ"ז בסיוון	פרק ז-ט.	פרק יג.	מי"ע רלו.
ג'	כ"ח בסיוון	פרק י-יב.	פרק יד.	מי"ע רלו.
ד'	כ"ט בסיוון	פרק יג-יד. הלי שלוחין ושותפין.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק טו.	מי"ע רמה.
ה'	ל' בסיוון	פרק ב-ד.	הלי טומאת צרעת.. בפרקים אלו. פרק א.	מי"ע רמה.
ו'	א' בתמוז	פרק ה-ז.	פרק ב.	מי"ע רמה.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
8.18	7.50.7	1.20	12.44	9.09	5.41	4.38	4.11	3.01	ו', כ"ד בסיוון
8.18	7.50.6	1.20	12.45	9.10	5.42	4.39	4.11	3.01	ש"ק, כ"ה בסיוון
8.18	7.50.6	1.20	12.45	9.10	5.42	4.39	4.12	3.02	א', כ"ו בסיוון
8.18	7.50.5	1.20	12.45	9.10	5.43	4.40	4.12	3.03	ב', כ"ז בסיוון
8.18	7.50.3	1.21	12.45	9.11	5.43	4.40	4.13	3.04	ג', כ"ח בסיוון
8.18	7.50.2	1.21	12.45	9.11	5.44	4.41	4.14	3.04	ד', כ"ט בסיוון
8.18	7.50.0	1.21	12.46	9.11	5.44	4.41	4.14	3.05	ה', ל' בסיוון
8.17	7.49.8	1.21	12.46	9.12	5.45	4.42	4.15	3.06	ו', א' בתמוז

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו ('סדר הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
קורח	7.13	8.31	7.29	8.34	7.22	8.35	7.30	8.32	7.13
חוקת	7.12	8.30	7.28	8.32	7.21	8.34	7.29	8.30	7.12

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן
 מו"ל: מכון ליובאוויטש שע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז
 יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
 אינטרנט: <http://chabad.org.il> דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474

קיום תורה ומצוות למעלה ממדידה והגבלה

אצל קורח היה קיום המצוות במדידה והגבלה של טעם ודעת, ומוזה נעשה "ואתפלג קורח" □ משה רבנו אמר שגם טלית שכולה תכלת חייבת בציצית, כי זה רצון ה', אם מבינים זאת אם לאו □ טלית עניינה מקיף שלמעלה מטעם ודעת, ואילו ציצית הוא עניין המצוות בפנימיות □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

רבינו בעניין מצוות ציצית, שהיה סבור שטלית שכולה תכלת פטורה מן הציצית.

ב. וביאור העניין:

קורח לא חלק על עצם מצוות ציצית. גם הוא הסכים שסתם טלית – לא של תכלת – חייבת בציצית, לפי שזהו עניין שיש לו מקום בשכל, שטלית שאינה של תכלת חייבים להטיל בה חוט א' או שניים של תכלת. אבל טלית שכולה תכלת – אין מקום בשכל שחייבים להטיל בה תכלת, מאחר שהיא כולה של תכלת.

ואילו משה רבינו אמר שגם טלית שכולה תכלת "חייבת בציצית", כי, כך הוא רצונו של הקב"ה, ואין נפקא-מינה אם יש לזה מקום בשכל או לא.

ונמצא, שאצל קורח היה קיום המצוות במדידה והגבלה של טעם ודעת, ומוזה נעשה "ואתפלג קורח", שחלק על משה רבינו, וסופו הוכיח על תחילתו שהיתה זו מחלוקת שאינה לשם שמים.

דהנה, אמרו חז"ל⁴ "איזו היא מחלוקת שהיא

א. שתי פרשיות אלו [שלה וקורח] – עם היותן נפרדות, הרי, נוסף לכך ש"דורשין סמוכין"¹ (על-פי רוב), מצינו להדיא במדרש² שפרשת קורח שייכת לפרשת שלח שסיומה במצוות ציצית:

"ויקה קורח", מה כתיב למעלה מן העניין? דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית.³ קפץ קורח ואמר למשה, טלית שכולה תכלת מהו שתהא פטורה מן הציצית? אמר לו, חייבת בציצית. אמר לו קורח, טלית שכולה תכלת, אין פוטרת עצמה, ארבע חוטין פוטרות אותה?!"

כלומר: הסיבה לכך ש"ויקה קורח", כפי שתרגם אונקלוס "ואתפלג קורח", שהבדיל את עצמו ממה שרבינו לחלוק עליו – למרות שהיה בשעת מתן-תורה, וידע ש"משה קיבל תורה מסיני ומסרה כו"⁴ לכל ישראל, ומה גם שקורח עצמו היה גדול ביריעת התורה, שלכן היה ביכולתו למשוך אתו "מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות"⁵ (לא סתם חברי סנהדרין, אלא ראשי סנהדרין) – היא מחלוקתו על משה

4 ר"פ קורח.
5 אבות רפ"א.
6 פרש"י עה"פ.

1 ראה ברכות כא, ב. וש"נ.
2 תנחומא קורח ב. במדב"ר פ"ח, ג.
3 פרשתנו טו, לח.

דבר מלכות

המצוות הנרמזות בציצית נמשכות ובאות מ"טלית", היינו, מעניין שלמעלה מהשכל. בשעה שלוקח ציצית לחוד בלי טלית – אין בכך שום מצווה, ואין זה מזכיר מאומה; ורק כאשר לוקח את הציציות כפי שהן תלויות ומשתלשות ("הענגען אראפ") מטלית, היינו שיודע ומכיר שכל עניין התורה ומצוות מקורו ממדריגה שאין לו שום תפיסא בה – אזי הווי מצווה.

ד. והנה, בסוף פרשת ציצית נאמר¹² "אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים". והעניין בזה:

אפשר לעשות חשבון שדרך התורה היא היפך מדרך העולם. דורשים ממנו שישמור שבת ויום-טוב, ועוד יוסיף מחול על הקודש¹³ – בה בשעה שיש לו מתחרים גויים, וכן – להבדיל – יהודים שאינם שומרי שבת; דורשים ממנו שבקומו בבוקר – לכל-לראש יתפלל וילמד שיעור, ורק אחר כך יוכל לילך לעסקיו; ובהיותו כבר בעסקיו, דורשים ממנו, שבאמצע היום, באמצע ה"רתיחה" בעסקים, יעזוב הכל ויתפלל מנחה – שזהו גודל החביבות דתפלת מנחה¹⁴; ואחר-כך בלילה דורשים ממנו להתפלל ערבית ולקרית קריאת-שמע שעל המיטה.

וכמו כן דורשים ממנו להיזהר מגניבה וגזילה, אונאה והשגת-גבול – שהוא היפך דרכי המסחר.

ונשאלת אצלו השאלה: איך אפשר לו להתנהג על-פי תורה, כאשר אין לזה מקום בהנהגת העולם?

על זה נאמר בסוף פרשת ציצית, שעניין הציצית הוא למעלה מטעם ודעת כנ"ל, שכאשר לא מתחשבים עם מידות והגבלות

לשם שמים – זו מחלוקת הילל ושמאי, ושאינה לשם שמים – זו מחלוקת קורה וכל עדתו". וההסברה בזה – שהילל ושמאי לא הלכו על-פי מדידת והגבלת השכל בלבד, ולכן היתה אצלם נתינת מקום לשיטה הפכית, שזהו שמצינו שיש עניינים שהם מקולי בית-שמאי ומחומרי בית-הילל¹⁵, ובמילא, כאשר נחלקו זה על זה, היתה מחלוקתם לשם שמים; מה-שאיין-כן כאשר הולכים על-פי מדידת והגבלת השכל בלבד, ולא נתנים מקום לעניין שלמעלה מהשכל, אזי נעשית מחלוקת שאינה לשם שמים.

ג. עניין זה – שיסוד המצוות הוא למעלה מטעם ודעת – מצינו גם במצוות ציצית גופא: איתא¹⁶ במדרש¹⁷ שמשו רבינו אמר להקב"ה: מהי הפעולה מזה שנתת לבני-ישראל תורה ומצוות, מאחר שנמצאים הם בעולם-הזה הגשמי והחומרי, יכולים לשכוח על כל עניין התורה? ענה לו הקב"ה: אתן להם מצוות ציצית, שעל-ידי זה יזכרו כל המצוות, כי "ציצית" בגימטריא שש-מאות, וביחד עם שמונה חוטמים וחמישה קשרים, הרי זה תרי"ג, ובמילא מזכיר הדבר על כל המצוות, כמו שכתוב¹⁸ "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות הוי".

ולכאורה אינו מובן: מאחר שמטרת המצווה היא לזכור את כל המצוות, למה צריכים גם טלית? העיקר הם הציצית שמזכירים על התרי"ג מצוות כנ"ל, ואם-כן היה אפשר לקחת רק ציצית, ולשם מה צריכים גם טלית?

אלא הפשט בזה הוא: טלית הוא מקיף, שהרי אין זה מזון שנכנס בתוכו ובפנימיותו, אלא לבוש המקיף את האדם מבחוץ, היינו, שאינו יכול להשיגו בהנתנו. וצריך לידע שתרי"ג

(7) אבות פ"ה מי"ז.

(8) עדיות פ"ד-ה.

(9) מכאן עד סוס"ד – הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר

(כאידיש), ונרפס בלקו"ש ח"ב עמ' 324 ואילך.

(10) ראה גם תדב"ר פכ"ו. הובא באוה"ח

פרשתנו טו, לו.

(11) פרשתנו טו, לט ובפרש"י.

(12) שם, מא.

(13) שו"ע ארה"ו או"ח סרס"א ס"ד.

(14) ראה סדה"י (כתפלת מנחה) – הובא באוה"ח

דבר מלכות

וכמודגש בכך שהמצווה הראשונה שבתורה היא – "פרו ורבו"²⁰, היינו, היחס של שני יהודים זה לזה, שזהו תוכן העניין דגמ"ח²¹.
ויש להוסיף, שציווי זה נאמר בשידוך הראשון, אשר, ה"שדכן" שבו היה הקב"ה

של טעם ודעת ומקיימים מצוות למעלה מטעם ודעת, אזי מתנהג הקב"ה עמו גם למעלה מהגבלות הטבע.
וזהו 'אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים' – שהרי אפילו יציאת עבד אחד

כאשר אינו מתחשב במדידות והגבלות של טעם ודעת ומקיים מצוות למעלה מטעם ודעת, אזי גם הקב"ה מתנהג עמו למעלה מהגבלות הטבע

בעצמו, ש"נתעסק בכלה... תקנה הקב"ה לחוה וקשטה ככלה והביאה אצל אדם, שנאמר²² ויביאה אל האדם"²³. וכיוון שהקב"ה היה מתאים לו להשפיל את עצמו בעניין כזה – הרי זה מהווה לימוד בנוגע לאופן ההתייחסות ליהודי בגמ"ח, שאין להתחשב בשום דבר, ולעסוק בגמ"ח למעלה ממדידה והגבלה של טעם ודעת.

א. עניין העבודה שלמעלה מטעם ודעת נרמז גם בסדר הנישואין – שקודם הקידושין ישנו עניין החופה:

חופה²⁴ – היא מקיף, למעלה מן הראש, היינו למעלה מטעם ודעת. וכאשר החתן והכלה עומדים תחת החופה, היינו תחת מקיף שלמעלה מראשם, והיינו, שמכירים שיש דבר שלמעלה משכלם ותפיסתם – אזי אפשר להיות הקידושין כדת משה וישראל, שכן, דת משה וישראל היא שיסוד כל העניינים בעבודת ה' הוא עניין שלמעלה מטעם ודעת. ובפרטיות יותר – שכאשר ישנו עניין

ממצרים לא היתה אפשרות על-פי טבע, כמאמר רז"ל²⁵, ובכל זאת יצאו ממצרים "שש מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף"²⁶ (ונשים), ביחד עם רכוש גדול, שלכל יהודי היה לא פחות מתשעים חמורים נושאים כסף וזהב²⁷, "וגם ערב רב עלה איתם"²⁸, היינו שאפילו גויים הכירו בזה – שכל זה הוא למעלה מהטבע לגמרי.

והיינו, שכאשר יהודי מתנהג שלא על-פי הגבלות הטבע, אזי "אני הוי' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים", שגם מלמעלה משפיעים לו למעלה מדרך הטבע, בבני, חיי ומזוני ורווחה.

ד. וזהו גם מה שנתבאר (לעיל בהמאמר) שהעבודה דקיום התורה ומצוות צריכה להיות למעלה ממדידה והגבלה, וכמו בקו דגמילות-חסדים, שעם היות שגם על-פי שולחן-ערוך ישנה ההגבלה ד"שך קודם"²⁹, מכל-מקום, יש לעסוק בגמ"ח באופן שלמעלה ממדידה והגבלה.

(20) בראשית א, כח.
(21) ראה סה"ש תרצ"א עמ' 262. וש"נ.
(22) בראשית ב, כב.
(23) אבות דר"נ פ"ד, ג.
(24) ראה גם שיחת יום ב' דחג השבועות סי"ז (תו"מ ח"ח עמ' 217).

נ"ך ח"א עמ' עא. סה"מ עזר"ת עמ' פז.
(15) מכילתא, הובא בפרש"י יתרו ית, ט.
(16) בא יב, לז.
(17) בכורות ה, ב.
(18) שם, לח.
(19) ב"מ לג, א. וש"נ.

דבר מלכות

וכאשר מתבוננים ומכירים ש"שמש הוי" מאיר בעולם, אזי נעשה קיום התורה ומצוות בנקל יותר, שהרי לולי זאת, יכולים לחשוב, חס ושלום, שענייני התורה ומצוות שייכים לעולם במדה מועטת, או שאינם שייכים כלל לעולם, ואדרבה, הם היפך סדר העולם (כנ"ל ס"ה); אבל כאשר רואים ומכירים בעולם את ההנהגה דלמעלה כו', אזי נעשה קיום התורה ומצוות בנקל יותר.

ח. אמנם, אף-על-פי שבתקופת תמוז מאיר ה"שמש הוי" בעולם, הרי אמרו חז"ל³¹ "חמרא אפילו בתקופת תמוז קריא ליה", וכמבואר בספרי מוסר ש"חמרא" מורה על מי שקשור עם חומריות העולם, ולכן אפילו בתקופת תמוז קריא ליה, דלא זו בלבד שחסר אצלו תוקף החום החדוש תמוז, ואפילו חום על-דרך הרגיל אין אצלו, אלא עוד זאת, שקריא ליה, וצריך לחפש עצות שלא יתקרב לגמרי.

והעצה היעוצה שחום הרוחני החדוש תמוז יחזור בו (שעל-ידי זה יהיה קיום התורה ומצוות בנקל יותר) – לצאת מהגבלות החומר, ולהתעסק בכל שלושת הקווים התורה, עבודה וגמ"ח³⁴ למעלה ממדידה והגבלה.

ובפרטיות יותר:
מבואר בלקוטי-תורה³⁵ איך שצריך להיות התחלת היום – אף קודם התפילה – ש"ג' דברים הם להסיר כל המונעים בתפילה, א' מקווה... מה מקווה מטהר...³⁶ שלדברי הכל התפילה מקובלת יותר עם הטבילה... הב' צדקה כמו ר' אלעזר יהיב פרוטה כו'...³⁷ והג' הוא עסק ולימוד דברי מוסר ובפרט דברי מוסר הנמצאים בוהר".

החופה, שזוהי ההתמסרות שלמעלה מטעם ורעת, אזי יכול להיות עניין ה"קידושין" – בשני הפירושים:

א) "אסר לה אכולי-עלמא כהקדש"²⁵, שעניינו בעבודה, שהאדם מבדיל את עצמו מכל ענייני העולם, בידועו שכל ענייני העולם הם בגדר "הקדש", ולכן אינו נהנה משום דבר בלי ברכה²⁶, וההשתמשות בעניינים גשמיים היא אצלו כמו עניין של עבודת המקדש, על-דרך אכילת בשר קורבן במקדש – אכילת בעלים, ועד לאכילת כהנים שעל-ידי זה בעלים מתכפרים²⁷,

ב) עניין הקידושין – כמבואר בתניא²⁸ בפירוש "אשר קידשנו במצותיו", "כאדם המקדש אשה להיות מיוחדת עמו בייחוד גמור", היינו, שעל-ידי תורה ומצוות נעשה הייחוד עם הקב"ה. והרי הדין הוא ש"בעלה חייב במזונותיה"²⁹, היינו, שמשפיעים לו מלמעלה כל המצטרך לו.

* * *

ז. בנוגע לחודש תמוז שמתברך ביום השבת-קודש זה – הרי ידוע³⁰ שתקופת תמוז היא התקופה של תוקף החום ביותר, ועניינו ברוחניות – שבתקופת תמוז מאיר ה"שמש ומגן הוי" אלוקים"³¹.

האמת היא, שכאשר מסתכלים היטב רואים ש"שמש הוי" מאיר את כל העולם – כפי שהדבר מתבטא בהנהגה דלמעלה באופן של השגחה-פרטית, ועד לעניינים של ניסים, שהרי גם בזמן הזה ישנם ניסים, ועוד יותר מן העבר, אלא ש"אין בעל הנס מכיר בניסו"³².

31) תהילים פד, יב. וראה לקו"ש ח"ח עמ' 310. וש"נ.

32) נידה לא, א.

33) שבת נג, א.

34) אבות פ"א מ"ב.

35) תבא מג, סע"ב ואילך.

36) משנה סוף יומא.

37) ב"ב יא, א.

25) קידושין ב, רע"ב.

26) ראה ברכות לה, סע"א.

27) פסחים נט, ב. וש"נ.

28) פמ"ו (סה, סע"ב). וראה גם אגה"ת פ"י.

29) כתובות נז, ב. ועוד.

30) בהבא לקמן – ראה גם שיחת ש"פ שלח,

מכה"ה תמוז ה'שי"ת (תורת-מנחם –

התנועותיות ח"א עמ' 109).

דבר מלכות

ובכל אחד מג' דברים הנ"ל, הקשורים עם ג' הקווים דתורה, עבודה וגמילות-חסדים – מודגשת היציאה מהמדידות וההגבלות דמציאות עצמו: גמילות-חסדים – "יהיב פרוטה לעני והדר מצלי": אף-על-פי שישנה המדידה וההגבלה טפל ובטל בעצמו, ועל-ידי זה מתחבר עם הקב"ה. תורה – "עסק ולימוד דברי מוסר... ובפרט הנמצאים בזוהר": לא מספיק לימוד גליא דתורה, אלא צריך להיות גם לימוד פנימיות התורה. וכמו

חשיבותה של מצוות גמילות-חסד מודגשת גם בעובדה שהמצווה הראשונה בתורה היא "פרו רבנו", דהיינו, יהאם של שני יהודים זה לזה...

שנתבאר (לעיל בהמאמר) בעניין חטא מקושש עצים, שהפריד בין עץ הדעת ועץ החיים, ועניינו בתורה הוא הפירוד בין גליא דתורה ופנימיות התורה. ובפרט קודם התפילה שזהו זמן מסוגל ללימוד פנימיות התורה.

ולהעיר, שאף שבלקוטי-תורה איתא שצריך להיות "עסק ולימוד דברי מוסר... ובפרט הנמצאים בזוהר", הרי כבר אמרו רבותינו נשיאינו וזקני החסידים, שכל העניינים שבספרי מוסר [כמו ראשית-חכמה] וספר הזוהר הנצרכים לעבודת האדם, הכניסו הרביים בתורת החסידות, ובמילא על-ידי לימוד החסידות ישנם כל העניינים, על-דרך "בכלל מאתיים מנה"⁴⁵.

והרי כללות החילוק בין גליא דתורה לפנימיות התורה הוא שגליא דתורה היא בכחינת גבול, ופנימיות התורה היא בכחינת בלי גבול.

מ. והנה, כאשר יהודי יוצא מהגבלת חומר מציאותו בשלושת הקווים דתורה, עבודה

ד"שלך קודם", מכל-מקום, אין להתחשב בכך, ולכן, אף-על-פי שהוא בעצמו לא אכל עדיין מאומה, אפילו לא לחם צר ומים לחץ, שהרי אסור לאכול קודם התפילה³⁸, עליו ליתן פרוטה לעני (שבהם יוכל לקנות דבר מאכל), ואחר-כך יתפלל, ורק אז יאכל בעצמו.

עבודה (תפילה) – לאחרי הקדמת טבילה במקוה: לא מבעי טבילת עזרא, שזהו דבר המוכרח, אלא טבילה בכלל שמביאה לידי (תוספת) טהרה. והשייכות דטבילה לתפילה – כי טבילה אותיות הביטל³⁹, וזוהי ההכנה להביטול דתפילה, שזהו עניין ההתבוננות "לפני מי אתה עומד"⁴⁰, שמצד עצמו הרי הוא "טיפה סרוחה"⁴¹, ועומד הוא לפני מלך-מלכי-המלכים הקב"ה – שעל-ידי זה מתבטל ממציאותו לגמרי, ויוצא מהגבלות מציאותו.

וזוהו גם תוכן שני הפירושים בלשון תפילה: (א) כלשון המשנה⁴² "התופל כלי חרס"⁴³, לשון התחברות, (ב) מלשון "הטופל"⁴⁴ (בטי"ת), לשון טפל ובטל – דהא בהא תליא: על-ידי התפילה יוצא האדם מהגבלות מציאותו ונעשה

38) ברכות י, ב.

39) ראה סידור (עם דא"ח) בכוונת המקוה בסופו (קנט, סע"ד).

40) ראה ברכות כח, ב.

41) אבות רפ"ג.

42) כלים פ"ג מ"ה.

43) תו"א ר"פ תרומה.

44) כהגירסא הרווחת בכלים שם. ועיין בתקו"ז תיקון מ"ז (מהערת כ"ק ארמו"ר בסה"מ תש"ט עמ' 79).

45) ב"ק עד, א. ועוד.

דבר מלכות

זכאי וחציו חייב", ועל-ידי מעשה אחד של איש פרטי "הכריע כו' את כל העולם כולו לכף זכות" – כן הוא גם ב"זמן" ("שנה"), שהעבודה בתקופת תמוז פועלת גם בתקופת טבת, היינו שה"שמש הוי'" מאיר אצלו בתמידיות, ובמילא, גם בתקופת טבת חם לו, ונמצא בבית חם ובסביבה חמה.

(קטעים מהתוועדות* שבת-קודש פרשת שלח, מברכים החודש תמוז היתשי"ג. 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשי"ג, כרך ג, עמ' 11-18 – בלתי מוגה)

וגמ"ח, ומבקש מאת הקב"ה – על-ידי נתינת הצדקה, אמירת מזמור תהילים, או הוספת שיעור בתורה – שיזכה לראות השגחה-פרטית והנהגה ניסית, אזי מתחיל לראות, שמאיר אצלו ה"שמש הוי'" ועל-ידי זה קיום התורה והמצוות הוא בנקל יותר.

ואז מאיר אצלו ה"שמש הוי'" לא רק בתקופת תמוז, אלא גם בתקופת טבת, היינו, שגם בזמן ש"שמש הוי'" הוא בהעלם, נעשית עבודתו למעלה ממדידה והגבלה.

והעניין בזה – דכשם שבנוגע ל"עולם" אמרו חז"ל⁴⁶ "לעולם יראה כו' וכל העולם חציו

(* על רשימת ההנחה שבארכיון ספריית אגודת-חסידים-חב"ד – תיקן כ"ק אדמו"ר איזה תיקונים בכתי"ק (המו"ל).

(46) קידושין מ, סע"א ואילך. רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד.

מינוי ל"התקשרות"

ניתן לקבל את גיליון "התקשרות"
שירות הביתה באמצעות הדואר.

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

יהודי הוא למעלה מהגלות לגמרי

הקבי"ה שלח אותו לגלות בתור שלוחו

יהודי הוא לגמרי למעלה מגלות, כמו שכותב המהר"ל, שעל-ידי גאולת מצרים קיבלו בני-ישראל את המעלה של בני חורין (שטרי קודם), וה"מקרה" של גלות לא יכולה לבטל זאת. ביחד עם זה נמצא היהודי (כעת) בגלות (ועליו לדעת מכך, בכדי שיוכל לעשות שם את עבודתו ולהתגבר על הנסיונות כו"), אבל אין זה בגלל שיש לו שייכות לגלות חס ושלום, רק שהקבי"ה שלח אותו לגלות בתור שלוחו, וישנו הכלל ש"שלוחו של אדם (העליון) כמותו", עד כמותו דהמשלה ממש, ובנדרון דידן – יהודי (בגלות) הוא שלוחו של מלך מלכי המלכים הקב"ה ו"עבד מלך מלך", שמלך נשאר מלך גם בגלות, זאת אומרת שהוא במעמד ומצב נעלה מעניין של גלות. ובוזו מתבטאת עבודת בני-ישראל בגלות – שבהיותו בגלות עליו לגלות את המציאות האמיתית כפי שהיא למעלה מגלות, ואדרבא – "עבד מלך מלך", ושלגלות אין כל שליטה עליו (בנוגע לעבודתו בתורה ומצוות). על-דרך המדובר לעיל העבודה ד"קרה" למעליותא, צדיקיא בתיבתא.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת קורח, א' דראש-חודש תמוז ה'תשנ"א.
'תורת-מנחם – התוועדיות' תשנ"א, כרך ג, עמ' 380 – תרגום מאידיש)

הנהגה נכונה של יהודי, תגלה את האמת של העולם

כמה שואלים: אפילו כאשר אני בעצמי עושה את עבודתי בשלימות, עד שאני מגיע לדרגה שמציאותי היא "יפוצו" (תכלית הביטול) – מה התועלת בזה, כאשר "אתם המעט מכל העמים", ובעולם סביב ישנם שבעים אומות שהם ריבוי עצום בכמות ובערך להכבשה אחת. ובסגנון אחר: מה יאמר העולם ומה יאמרו האומות על כך שיהודי עושה את עבודתו ד"יפוצו מעיינותיך חוצה", ובמיוחד – בקירוב הגאולה האמיתית והשלימה, הרי אין הם מבינים מה פירוש הדבר?! אמנם זוהי עבודה גדולה ונעלית – אבל צריכים לכאורה להתחשב – טוען הוא – עם העולם!

והמענה על זה הוא: העולם כבר מוכן! כאשר יהודי יעשה את עבודתו כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה כפי שזה מלוכש בכלים דלבושי הטבע – יראה איך שהעולם, טבע העולם ואומות העולם מסייעים לו בעבודתו.

אפילו פעם (כאשר היו מניעות ועיכובים) היה הסדר אצל החסיד, שמצבו ובמילא אמר "ביטול אידיאט" ('ביטול' הולך); על-אחת-כמה-וכמה עכשיו, כאשר כמה וכמה מהמניעות ועיכובים אינם... ואדרבה – בעולם עצמו רואים את הניסים ונפלאות שמתרחשים בפרט בשנים האחרונות... – כבר הגיע הזמן, שהגם שצריך להיות עניין שלמעלה ממדידה והגבלה – ניסים ונפלאות, עד לניסים ונפלאות דגאולה האמיתית והשלימה – הרי זה חודר גם בטבע העולם, שהעולם עצמו מסייע לצמיחת הגאולה.

(מהתוועדות שבת פרשת קורח, ב' דראש-חודש תמוז תשנ"א.
'תורת-מנחם – התוועדיות' תשנ"א, כרך ג, עמ' 405-406)

כינוסי-תורה בליובאוויטש

הרבי הנהיג לערוך ב'770' ובמקומות נוספים כינוסי-תורה, במהלך הרגלים או בסמוך להם □ הרבי עצמו השתתף בכינוסים על-ידי פלפול מיוחד שאמר בהתוועדות שקדמה לכינוס □ עודד את הציבור להשתתף בכינוסים אלה, להיות פעילים במהלכם, ולהוציא-לאור לאחר מכן את חידושי התורה בדפוס □ רשימה ראשונה

מאת הרב מרדכי-מונשה לאופר

"בין השאר הושמעו פלפולים הלכתיים על-ידי הרב ישראל-יצחק פיקארסקי והרב מרדכי מענטליק, ראשי ישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית. ה'כינוס' נוהל על-ידי הרב מרדכי מענטליק, ר"מ בישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית [בחצרו] של כ"ק אדמו"ר שליט"א."

כך זה התחיל

המקום — בית-הכנסת ובית-המדרש '770'.
המעמד — התוועדות יום שני של חג השבועות תשח"י.

במהלך ההתוועדות השמיע הרבי שיחה ארוכה בביאור טענת המלאכים על רצונם שהתורה תינתן להם ("תנה הודך על השמים"). בתום הביאור אמר ('תורת-מנחם — התוועדויות' תשח"י, כרך כג, עמ' 52):

כיוון שמחר עומד להתקיים אי"ה כינוס שבו יתאספו כדי לדבר בדברי-תורה, הנה עניין הניל יהיה בתור השתתפות שלי בהכינוס.

והמשך:

אפשר לקבל עניין זה בתור נגלה, ואפשר לקבלו בתור חסידות; ופשיטא שבהכינוס יורגש העניין דתורה **תמימה** דהיינו שאף שידובר בו אודות עניינים שבגליא דתורה, יהיו עניינים אלו חדורים בחיוניות פנימית של פנימיות התורה... שלימוד

רבים מה'הדרנים' התורניים המופלאים שנשא הרבי, כמו גם שיחות-קודש אחרות בנושאי הלכה, מנהג, השקפה ואמונה, נאמרו על-ידי הרבי והוגהו על-ידי בתור השתתפות בכינוסי תורה' שנערכו במהלך הרגלים או בסמיכות להם.

כך תיאר 'בכרם חב"ד' בגיליונו הארבעה-עשר (תשרי-חשוון תשכ"ח) 'כינוס תורה' שנערך ב'770', תחת הכותרת "כינוס תורה בליובאוויטש":

"פעמיים בשנה מתקיים בבית-מדרשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א כנס למשא ומתן תורני-הלכתי, בהשתתפות רבני חב"ד וראשי ישיבות חב"ד. 'כינוסי תורה' כאלה, כפי שהם נקראים, מתקיימים באסרו-חג שמחת-תורה ובאסרו-חג של חג השבועות.

גם השנה התקיים, ביום ראשון, כ"ה תשרי, 'כינוס תורה' כזה [במסגרת], לובנו סוגיות בש"ס ובעיות הלכתיות שונות על-ידי עשרות הרבנים והרמ"ם שהגיעו כאורחים לחצר כ"ק אדמו"ר שליט"א.

"במסגרת ה'כינוס' חזר הרב יואל כהן על תוכן השיחה ההלכתית של כ"ק אדמו"ר שליט"א שהשמיע בהתוועדות שבת בראשית כהשתתפות בכינוס'.

התורה יהיה ב'ביטול'...
הרבי קרא לציבור כולו להשתתף בכינוס:

"זה מתן-תורה"

מדוע דווקא פעמיים בשנה? על שאלה זו השיב הרבי ביום ב' דחג השבועות תשכ"ז (שיחות-קודש תשכ"ז, כרך ב, עמ' 162):

"כינוס-תורה" נהוג לערוך אחרי חג-השבועות וכן אחרי שמחת-תורה בהתאם לשני הפירושים בדברי חז"ל "ביום חתונתו זה מתן תורה" (א) חודש תשרי, (ב) חג השבועות – שלכן מתקיים הכינוס... לאחר שמחת-תורה ולמחרת חג-השבועות.

מטרת הכינוס - תוספת חיוניות

"כוונת הכינוס" – אמר הרבי ביום ב' דחג-השבועות תשכ"ז (שיחות-קודש תשכ"ז, עמ' 162) – "היא שעל-ידו יתווסף חיות בלימוד התורה, נגלה וחסידות, על כל השנה, ואז הרי יש כאן נשמה וגוף אשר דווקא בצירוף שניהם יחד הווי דבר שלם".
בשיחת יום ב' דחג השבועות תשל"ה התבטא הרבי:

עניינו של "כינוס תורה" הוא שמתכנסים יחדיו לפלפול ושקלא-טריה בענייני תורה, שכל אחד משמיע את חידושי בתורה "מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש" [שהרי לכל אחד ישנו בתורה כנאמר "ותן חלקנו בתורתך"]...

וביום ב' דחג השבועות תשל"ט (סעיף נו) הסביר הרבי:

"כינוס תורה" באופן של "דיבוק חברים" ו"פלפול התלמידים" כולל שאר הפרטים דרכם "התורה נקנית" וכן העניין ד"כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם" זהו החידוש של "כינוס תורה" – המשך העיסוק בלימוד התורה.

וכך איחל הרבי באחרון-של-פסח תש"מ:

ויהירצון שיהיה זה "כינוס של צדיקים" אשר "הנאה להם והנאה לעולם" – החל מ"הנאה לעולם" שעל-ידי הכינוס יתווסף בהבנה והשגה בנגלה דתורה ובפנימיות התורה אצל כל המשתתפים בזה ואצל כל השומעים. ו"הנאה

וכיוון שהתורה ניתנה במדבר, מקום הפקר, להורות שכולם שייכים לתורה – בוודאי ישתתפו בזה כולם, הן אלו שהזמינום והן אלו שלא הזמינום, ויקויים "יגדיל תורה ויאדיר"...

פלפול עמוק בגליא ובפנימיות

ב'פתח דבר' לקובץ 'כינוס תורה ליובאוויטש' (שהופיע מטעם מזכירות הרבי בשנת תשכ"ז) נכתב:

"על ימי החג הבאים הנה, להשתתף בצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרבה אורחים ממדינות שונות, גם מערים שונות דארצות-הברית, וביניהם כמה רמ"ם, ראשי-ישיבות, רבנים וכו'.

"ובקשר עם זה, הנה בהסכמתו וברכתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, הונהג מדי שנה בשנה (החל משנת תשי"ח) לסדר 'כינוס תורה' פעמיים בשנה: (א) באסרו חג שבועות (זמן מתן תורתנו). (ב) באסרו חג הסוכות (למחרת שמחת-תורה – יום בו מסיימים וגם מתחילים את התורה). – הכינוס נערך בבית-המדרש של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

"תכנית הכינוס: לפילולים וחידושי-תורה על-ידי הר"מ וראשי ישיבות תומכי-תמימים בכמה מקומות וגם על-ידי הרבנים האורחים וכו'.

"למותר לכאר את חשיבותו ורוב ערכו של כינוס זה, וראוי לציין פה אשר בעת ההתוועדות ביום השני של חג השבועות דשנת תשי"ח, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לאמר, בין שאר שיחותיו הק' פלפול עמוק משולב בגליא דתורה ופנימיות התורה ובסיום השיחה העיר כ"ק אדמו"ר שליט"א, אשר הפלפול שאמר הוא בתור השתתפות מצדו בה'כינוס תורה' (הראשון) שיתקיים למחר ביום אסרו-חג. מני אז זיכה כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה וכמה פעמים את משתתפי הכינוס באמירת שיחה מיוחדת (וכמנהגו בקודש – משולבת

ניצוצי רבי

[הרב מרדכי (שי) מענטליק הכריז על-דבר
ה"כינוס-תורה"].

"להזכיר ולהכריז"

בדומה לזה היה באחרון-של-פסח תשמ"א
(שיחות-קודש תשמ"א, כרך ג, עמ' 307). וראה
גם בהתוועדות יום שמחת-תורה תש"נ
(התוועדויות' תש"נ, כרך א, עמ' 238):

נוסף על המוזכר לעיל שיעורי חתי"ת, לימוד
הרמב"ם וכ"י יש להזכיר ולהכריז גם אודות
ה"כינוס תורה", כנהוג בכל השנים, ועל-אחת-כמה-
וכמה בשנה זו, "שנת ניסים".

וכרגיל יכריזו עתה אודות הזמן והמקום שבו
יתקיים ה"כינוס תורה", והעיקר – שעד אז יבוא
כבר משיח צדקנו, ויקיים הייעוד "תורה חדשה
מאתי תצא", ויתקין ומיד ממש.

התחלת ה'כינוס תורה' - בעת ההתוועדות

ביום ב' דהג השבועות תשמ"א (שיחות
קודש' תשמ"א עמ' 613) אמר הרבי:

התחלת ה"כינוס תורה" בעת ההתוועדות,
ובהשתתפות רבים, ובמקום קדוש שמגדלין בו
תורה, היינו, שלומדים שם שיעורי תורה ברבים,
ומגדלין בו תפילה בציבור, הן בשבתות וימים
טובים והן בימות החול, באופן דתמידין כסדרם
ומוספים כהלכתם, ומאחר שישנם כאלו שלא יוכלו
להשתתף בגופם ב"כינוס תורה" שיערך באסרו חג,
לכן מתחילים את ה"כינוס תורה" בעת ההתוועדות,
כדי שכולם יוכלו להשתתף ב"כינוס תורה".

וברומה לזה בחג-השבועות תשכ"ג (שיחות
קודש' תשכ"ג עמ' 391):

וכרגיל לעשות התחלה בהתוועדות, לקחת מיום-
טוב זמן מתוך-תורה ויומשך בהכינוס על כל השנה..
בחג השבועות הוא הזמן דלימוד התורה, ביתר
שאת וביתר עוז, וההתחלה צריכה להיות מעין
הכינוס בנגלה...

"זו תהיה השתתפותי"

ייתכן שדברים אלו קשורים ברבי עצמו, כפי

לעולם שאור התורה ("תורה אור") ו"נר מצווה"
יאיר הסביבה כולה, הן הקרובה הן הרחוקה עד
אשר העולם כולו יהיה זרוע בתורה ומצוות ויהדות
ובלשון הכתוב, "ימלאה הארץ דעה את ה' כמים
לים מכסים".

הכרזה בעת ההתוועדות

לקראת כל 'כינוס תורה', כמעט, ביקש הרבי
להכריז במהלך ההתוועדות על-דבר הכינוס.
פעמים רבות היה זה לקראת סוף ההתוועדות,
אך לפעמים אירע הדבר בעיצומה של
ההתוועדות. כך, למשל, היה ביום שמחת-
תורה תשמ"ו (התוועדויות' תשמ"ו, כרך א,
עמ' 398-399):

נהוג גם לומר עניין בתורה בתור השתתפות
ב"כינוס-תורה" שמתקיים ב"אסרו חג".

ולכל לראש – יכריזו עתה על-דבר ה"כינוס
תורה" (המקום והזמן המדויק כ"ו). ויהי-רצון
שיהא בהצלחה רבה, ובאופן ד"ברוב עם הדרת
מלך", היינו, שעלידי "רוב עם" ניתוסף ב"הדרת
מלך" – מלכו של עולם, "נותן התורה", וכמו כן
ניתוסף אצל משתתפי הכנס – "מלכי דרבני".

ובפשטות – שכתוצאה מכנס זה יוסיף כל אחד
ואחד ממשתתפי הכנס בלימוד השיעורים בתורה,
וכמו כן באם ישנם כאלו שלעת-עתה אין להם
עדיין שיעורים קבועים בתורה (רחמנא-ליצלן) –
הרי כתוצאה מכנס זה יקבלו על עצמם לקבוע
שיעורים בתורה, הן קביעות בזמן והן קביעות
בנפש.

והעיקר – שכינוס-תורה זה יהמר ויזרז עוד
יותר את הכינוס-תורה שיהיה בנאולה האמיתית
והשלימה, כאשר משיח צדקנו ילמד תורה את כל
העם כולו, שכן, גם בזמן הזה ישנה מעלת יתירה
בתלמוד-תורה דרבים לגבי תלמוד-תורה דיחיד,
ועל-אחת-כמה-זכמה בנוגע ללימוד התורה על-ידי
זוד מלכא משיחא, נשמה כללית, שרבים צריכים לו
וכ"ו.

וכאמור, יכריזו עתה על-דבר ה"כינוס תורה",
ואחר-כך יתבאר עניין בנגלה דתורה בתור
השתתפות ב"כינוס תורה", עניין הקשור גם לפרשת
ברכה שקורין בשמחת-תורה כדלקמן.

"בוודאי ניתנה תורת הנגלה..."

ריבוי פעמים הדגיש הרבי (כמו באחרון-של-פסח תשמ"ט – 'התוועדות' תשמ"ט, כך ג, עמ' 77):

הרי זה הזמן המתאים להשתתף ב"כינוס תורה" עלידי אמירת עניין בנגלה דתורה (כנהוג בכל "כינוס תורה")...

וכן באחרון-של-פסח תשכ"ט (שיחות-קודש תשכ"ט, כך ב, עמ' 60): "רגילים לדבר בכל פעם עניין בנגלה – ידובר אפוא הפעם עניין שיקושר גם לעניין שעל הפרק [באיסור מכירת בית בשכונה יהודית לאינו יהודי]."

בשבת-קודש פרשת נשא תשכ"ו דיבר הרבי בהרחבה על ייחודיותה של השבת הראשונה לאחר מתן-תורה לגבי חג השבועות עצמו, זאת לאור דברי המכילתא בפרשת כִּי-תשא. לאחר הצגת שאלות הלכתיות וחקירות תורניות התבטא הרבי: נקודה זו נוכל להבהיר על-פי דברי המכילתא. עניין זה יהיה השתתפותי ב"כינוס-תורה", ובמתן תורה הרי **בוודאי ניתנה תורת הנגלה**, הנה לאור דברי המכילתא (עליהם ידובר בהמשך ההתוועדות) יובהרו העניינים.

סייעתא דשמיא מיוחדת

ביום שני של חג השבועות תשכ"ד (שיחות-קודש תשכ"ד, עמ' 394) הבהיר הרבי את מעלת קיום הכנס ב'770' דווקא:

וכיוון שהכינוס מתקיים בדי אמותיו שבהם [דר] כ"ק מו"ח אדמו"ר, התפלל ולמד משך כמה שנים, אזי ישנה סייעתא דשמיא ביחוד לכוון אל האמת, והלימוד יהיה באופן של לימוד המביא לידי מעשה.

הדפסת חידושי-התורה

ביום שמחת-תורה תשמ"ו ('התוועדות' תשמ"ו, כך א, עמ' 526-527) אמר הרבי בקשר לכינוס-התורה:

כאן המקום לעורר שכדאי לזכות את הרבים

שציינ לא פעם "השתתפותי – למרות שמסיבות שונות אין אני יכול להימצא שם בגופי" (שבת בראשית תשכ"ח – שיחות-קודש תשכ"ח). "מסיבות שונות אינני משתתף, אמנם ייאמר עתה עניין מתאים לפלפול דאורייתא, וזו תהיה השתתפותי". (יום שמחת-תורה תשל"ב – שיחות-קודש תשל"ב עמ' 84) "מצד כמה סיבות אינני משתתף בגופי בהכינוס, אך בהתוועדות מדברים כמה מילים בתור השתתפות בהכינוס" (יום ב' דחג השבועות תשכ"ד, שיחות-קודש תשכ"ד, עמ' 394).

פעם אחת (לפחות) מתייחס הרבי בכדרך-אגב ל'היתר' לומר עניין שישתמשו בו בימות-החול – זה היה באחרון-של-פסח תשל"ז (שיחות-קודש תשל"ז, עמ' 650):

מכיוון שמחר מתקיים "כינוס תורה" ורגילים לומר עניין כהשתתפות ב"כינוס תורה" (למרות היות זה יום-טוב, והרי זה בדוגמת הדין דמפקחין על צרכי ציבור בשבת)...

עיקר השתתפות הרבי בנושאים בחלק הנגלה שבתורה

כבר בהתייחסות הראשונה של הרבי בשנת תשכ"י ניתן להבחין שהדגש הוא על חלק הנגלה שבתורה:

דהיינו שאף שידובר בו אודות עניינים שבגליא שתורה, יהיו עניינים אלו חדורים בחיות פנימי של פנימיות התורה...

הדגשה בולטת נוספת לכך אנו מוצאים בשיחת יום ב' דחג השבועות תשכ"ד. הרבי בחר בתור השתתפותו בסוגיית "אמירה לעכו"ם" (הקשורה הן לשבת והן ליום-טוב) ושיטת אדמו"ר הזקן. משייכים לבאר בהרחבה את דבריו אמר: "עד כאן בתור השתתפות ב"כינוס תורה". ובנוגע ביאור עניין אמירה לנוכרי בעבודת האדם הרי...".

ניצוצי רבי

הדיבור לכולם ביום אחד – ימשיכו את ה"כינוס תורה" גם ביום שלמחרתו.

והעיקר – שבהקדם הכי אפשרי יזכו את הרבים על-ידי ההוצאה-לאור בדפוס.

ועל-ידי זה תהיה תועלת נוספת – שיוכלו לתבוע מאחרים שמהם יראו וכן יעשו. וכן לתבוע מעצמם – בבחינת "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים".

"על-דבר הפלפול שאמר"

בשנת תשל"ח כשהרבי שהה בחררו לאחר המאורע התקפת-הלב, קיבל הרב מענטליק הוראה בכתב מהרבי להזדרז בפירסום חוברת שתכיל את העניינים שהושמעו במהלך הכינוס-תורה שנערך באסרו-חג. הרב מענטליק מדווח על הוראה זו לאחד הדוברים בכינוס, הרה"ח הרב שלמה שיחי' מטוסוב (ראה צילום):

בפירסום ענייני התורה שנאמרים ב"כינוס-תורה" – על-ידי ההוצאה-לאור בדפוס, הן בנוגע ל"כינוס-תורה" שהתקיימו לפני זה, ועל-אחת כמה-זכמה בנוגע ל"כינוס-תורה" זה.

ופשוט שבכגון-דא אין מקום לעניויות כו' – שכן בכל הקשור לענייני תורה צריכה להיות ההנהגה באופן ד"וואתהלכה ברחבה ובמילא החשבון ד"מי אני ומה אני" הוא היפך רצון ה' היפך הבניין – לימוד התורה שהיא "בניינו של עולם".

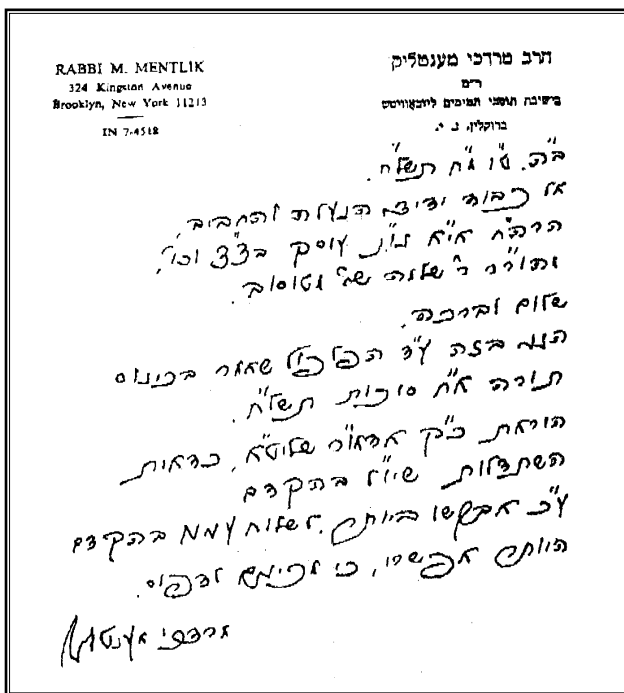
ולכן כל השייך לזה – לא רק על-ידי השתתפותו בתור "שומע", אלא גם על-ידי אמירת עניין בתורה, "דבר הוי' זו הלכה" אפילו באופן של שקלא-זוטריא בלבד – הנה, מלבד אמירת הדברים בעת ה"כינוס-תורה", יכתוב את הדברים על-מנת לפרסמם בדפוס כדי לזכות את הרבים.

ובמקום שיש ספק בדבר (אם שייך לדבר כו') – ספיקא לחומרא, שהרי מדובר אודות עניין הנוגע לחייו, "חיינו ואורך ימינו".

ואם ירבו המדברים כך שלא יספיקו לתת רשות

אורח בכינוס

הרב שמחה עלבערג, יו"ר אגודת הרבנים בארה"ב, היה משתתף קבוע במשך שנים בכינוס-תורה שהתקיימו בחצר הרבי. כאן כדאי לגלות עובדה מעניינת: כל הרצאה תורנית של הרב עלבערג היתה משוכתבת מסרט-הקלטה ומוכנסת לרבי. הרבי התעניין בחידושי-תורתו של הרב עלבערג וכשהיה הרב עלבערג נכנס ל"יחידות", היה הרבי משוחח עמו בנושא שבו דן בכינוס-תורה.

יעיינו בהשקלא-וטריא שבדבר במהלך הייכנוס-תורה..."

כשסיים את דבריו (עמ' 74) הוסיף ואמר: "ובוודאי ידונו בפרטי השקלא-וטריא שבדבר במשך הכינוס תורה".

ובדומה לזה ביום כ' דחג השבועות תש"נ. לאחר הצגת חקירה הלכתית בעניין יום-טוב שני של גלויות (התוועדיות' תש"נ, כרך ג, עמ' 293), אמר: "המוזכר לעיל בתור השתתפות ב"כינוס-תורה" שבוודאי ידונו ויבררו העניין בהכינוס-תורה ביחד עם הדין וכירור כמה עניינים בתורה".

כינוסים מיוחדים

בחודש תשרי תשל"א רעשו-געשו גויים, עם התכנסותם של נציגים מאומות העולם (במסגרת האו"ם) נגד תושבי ארץ-הקודש. הרבי קרא אז לערוך כינוסים של בני ישראל בכל מקום שהם ובפרט בארץ-הקודש.

ביום שני של חג הסוכות התוועד הרבי ואמר שיחה מיוחדת בנגלה בעניין השינוי בסדר הד' מינים כפי שמופיעים בתורה-שבכתב (אתרוג לפני לולב) לתורה שבעל-פה. בסיום דבריו הסביר (שיחות-קודש תשל"א, כרך א, עמ' 80):

הנאמר לעיל – הוא בתור השתתפותי בכינוס המתקיים אחר שבת ומיועד לבני תורה, ולהעיר אשר בתואר "בני תורה" נכללים כל בני ישראל כפי העולה מפסק דינו של אדמו"ר הזקן (הלכות תלמוד-תורה סימן קנה סעיף א) בהביאו את לשון הרמב"ם (הלכות תלמוד-תורה פרק א, הלכה ח) לגבי חובתו של כל יהודי בלימוד התורה בכל יום.

(גם בארץ הקודש התקיים כינוס-תורה מיוחד שעליו יסופר אי"ה ברשימה הבאה).

השתתפות פעילה בכינוסים

"במשך זמן השמעת הפלפולים ניתנה הפסקה קצרה, ובשעה זו נשאו ונתנו המשתתפים בהעניינים שדוברו" – מתואר הכינוס שהתקיים באסרו-חג שמחת-תורה תשכ"ו ("כינוס תורה" (א) עמ' ו').

להשתתפות הקהל התייחס הרבי בעצמו בהתוועדות אחרון-של-פסח תשל"ד, כשאמר בין השאר: "ובוודאי ישתתף כל אחד ואחד בהכינוס, ולא רק בשמיעת העניינים הנאמרים בו אלא גם על-ידי הערות וכו' ופלפולה של תורה שזהו אחד ממ"ח המעלות שבהן נקנית התורה".

וכן ביום שמחת-תורה תשמ"ז (התוועדיות' תשמ"ז, כרך ג, עמ' 400):

עניין זה הוא, כאמור, בתור השתתפות ב"כינוס-תורה", ובוודאי יעיינו בזה וישתדלו למצוא ביאור והסבר בדבר – אם בינתיים לא יבוא משיח צדקנו, שאז יתרץ הוא את כל השאלות, "תשבי יתרץ קושיות ואיבעית".

ויה"ר שתהיה הצלחה בבירור הדבר... "יהי-רצון שתשרה שכונה במעשה ידיכם"... ועל-אחת-כמה – וכמה בכנס של כמה וכמה מישראל, "כינוסם של צדיקים" שהוא באופן ד"הנאה להם והנאה לעולם".

"בוודאי יעיינו"

בשנים המאוחרות יותר עורר הרבי נקודות למחשבה בעניינים תורניים שונים (שבת-קודש פרשת אחרי תשמ"ט – 'התוועדיות' תשמ"ט, כרך ג, עמ' 72):

אמירת ענין בנגלה דתורה... ועל-כל-פנים לעורר על ענין הדורש שקלא-וטריא כו', אשר, בוודאי

פרשת קורח

ויקח קורח (טז,א)

אחר ביאת מרגלים היתה בליעת קורח (סדר עולם רבא פ"ח)

פרשת קורח אירעה לאחר שובם של המרגלים, משום שכל עניין המחלוקת של קורח התעורר ועלה בהמשך לסיפור המרגלים:

המרגלים רצו להישאר במדבר ולהתמסר ללימוד התורה במנוחה ובשלווה, הרחק מטרדות העולם, ולא רצו לעסוק בקיום המצוות המעשיות, כפי המתחייב בארץ-ישראל. כאשר הוכח לכול שטעו, ושצריכים בכל זאת להיכנס לארץ ולקיים שם את המצוות המעשיות, שכן "המעשה הוא העיקר", עמד קורח וטען: לו היה העיקר לימוד תורה – הרי שאין אדם היכול להידמות למשה רבנו, מקבל התורה; אך מאחר שהעיקר הוא מעשה המצוות, שבזה כל ישראל שווים – "מדוע תתנשא?"

על כך ענה לו משה "בוקר ויודע ה'". כלומר: "בוקר" – מעשה המצוות צריך להיות מואר באור וחיות פנימי של אהבת-ה' ויראתו, "ויודע ה'" – כך שיביאו לידי ידיעת וגילוי אלוקות. ובכוונת המצוות הרי יש הבדל גדול בין זו של משה לזו של שאר ישראל.

(לקוטי שיחות כרך ד עמ' 1048)

זאת עשו, קחו לכם מחתות (טז,ו)

אתם ר"נ איש מבקשים כהונה גדולה, אף אני רוצה בכך (רש"י)

הר"נ (=מאתיים וחמישים) איש בקשו כהונה גדולה בגלל גודל העילוי שבדבר. על זה אמר להם משה, שכוונתם ושאיפתם אכן רצויות הן, ולא עוד אלא שגם הוא שותף להם ברצון זה. אך לפועל – "אין לנו אלא כהן גדול אחד", וחלילה לחלוק עליו.

(לקוטי שיחות כרך יח עמ' 188)

אתה וכל עדתך הנועדים על ה' (טז,יא)

עיקר חטאו של קורח ועדתו היה בכך שהתנגדו לשם הוי', המורה על הנהגה על-טבעית ועל-שכלית. זהו שאמרו רז"ל במדרש "מה ראה קורח לחלוק על משה, פרה אדומה ראה", כלומר: קורח חלק על החוקים שבתורה, שהם מצוות על-שכליות. ולכן נסמכה פרשת חוקת לפרשתנו.

(ספר השיחות תשי"א עמ' 137)

וירדו חיים שאולה (טז,ל)

גם מי שמצוי ב"שאול" חושב שהוא חי.

אך גם ברכה יש בדבר, והיא, שגם ב"שאול" יהיו "חיים", ויוכלו לעשות תשובה (שהרי תשובה מועלת רק כל עוד האדם חי). זהו שנאמר (פינחס כו,יא) "ובני קורח לא מתו", "נתבצר להם מקום גבוה בגיהנום וישבו שם" (רש"י), ועשו תשובה.

(היום יום עמ' סה)

המהלך בדרך ושונה

רבי אלעזר איש ברתותא אומר: תן לו משלו, שאתה ושלך שלו; וכן בדוד הוא אומר, כי ממך הכל ומידך נתנו לך. רבי יעקב אומר: המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה, מה נאה ניר זה - מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו (פרק ג, משנה ז)

פירוש רבנו עובדיה מברטנורא:

תן לו משלו — לא תמנע מלהתעסק בחפצי שמים, בין בגופך בין בממונך שאינך נותן משלך, לא מגופך, ולא מממונך, שאתה וממונך שלו. מה נאה אילן זה מה נאה ניר זה — הוא הדין לכל שיחה בטלה, אלא שדיבר בהווה, שדרך הולכי דרכים לדבר במה שרואים בעיניהם. ויש אומרים, דאשמועינן רבותא דאף-על-גב דעל-ידי כן הוא מברך ברוך שככה לו בעולמו, אף-על-פי-כן מעלין עליו כאילו מתחייב בנפשו, מפני שהפסיק ממשנתו.

ביאור כ"ק אדמו"ר:

השאלות במשנתנו: א) איסור חמור הוא להפסיק מדברי תורה בדברי שיחה, ואין הדבר בגדר מילי דחסידותא, ב) מהו הדיוק "ושונה... משנתו" דווקא, ולא "ולומד... מלימודו", ג) "מעלה עליו הכתוב" — ולא פירש איזה כתוב, ד) הקשר לבעל המאמר — רבי יעקב. והביאור:

המהלך בדרך ושונה — רז"ל אמרו שההולך בדרך אין לו לעסוק בלימוד לעיוני כי אם למיגרס. לכן נקט התנא "ושונה" דייקא, היינו לימוד משניות שהן הלכות פסוקות, לימוד למיגרס. ומפסיק ממשנתו — הוא מפסיק בכדי להתבונן בגדולת ה' הנראית מתוך הבריאה, ככתוב "מה רבו מעשיך ה'", ואף מבטא את התפעלותו כדיבור, בחינת "ברוך שככה לו בעולמו". והתנא משמיענו רבותא, שהעבודה דלימוד התורה, אפילו לימוד למיגרס, עדיף מהתבוננות זו. ואומר מה נאה אילן זה מה נאה ניר זה — התנא נקט שתי דוגמאות דאילן וניר, כי אילן הוא מסוג הצומח וניר מסוג הדומם. אולם לא נקט גם דוגמה מסוג החי, כי אילן וניר רואים בדרך, מה-שאינ-כן בחי פוגע גם בעיר. והקדים התנא אילן לניר, כי אילן נראה קודם (מרחוק). מעלה עליו הכתוב — אין הכוונה לפסוק מסויים בתורה, אלא לכללות עניין התורה; מצד מעלת והפלאות לימוד התורה אין להפסיק ממנה לעבודה אחרת.

כאילו מתחייב בנפשו — אף-על-פי שזוהי הנהגה של מידת חסידות בלבד, שהרי מפסיק ממשנתו בכדי לשבח את הבורא, אף-על-פי-כן נחשב לו "כאילו מתחייב בנפשו". והוא בדוגמת מאמר רז"ל "היכי דמי חילול ה', אמר רב: כגון אנא, אי שקילנא בשרא מטבחה ולא יהיבנא דמי לאלתר". היינו שבדרגתו של רב, גם עניין פעוט נחשב לחילול ה', שהוא עוון חמור ביותר. ועל-דרך זה בנידון-דידן: לגבי אדם שמתנהג במידת חסידות הנה גם דבר קל היה זה "כאילו מתחייב בנפשו".

ויש חידוש דבר בזה שבעל המאמר הוא רבי יעקב: רבי יעקב סבירא ליה, ש"שכר מצוות בהאי עלמא ליכא". מובן, איפוא, שהלימוד בעת ההליכה בדרך אינו קשור לשמירה מפני סכנת הדרכים. הרי שהדבר הוא בבחינת מידת חסידות טהורה, שלא על-מנת לקבל פרס.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת שלח תשל"ו ושבת-קודש פרשת ואתחנן תשמ"א — בלתי מוגה)

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

שבת-קודש פרשת קורח

כה בסיוון

מאת המסובים: שייטבו הנהגותיהם ודרכיהם; שיקבעו עיתים ללמוד דא"ח, ושישמרו הקביעות; ואשר הלימוד יהיה על מנת לעשות¹ ולקיים.

והנה כללות עניין ואופן התוכחה [=בעניינים אישיים] מבואר היטב ב[מאמר] ד"ה: "אם" רוח המושל², אשר ראוי לכל אחד ואחד מאנשי³ ללמודו אליבא דנפשיה⁴. "אמנם הוכחה זו בעת ההתוועדות היא רק על דברים ועניינים שאין בהם משום הלבנת-פנים ולא כלום, כמו שהיה מאז ומקדם, שאיש את רעהו הוכיחו באהבה ובחביבה גדולה"⁵.

"אם לדעתי ישמעו – יסדרו ההתוועדות דשבת מברכים באופן כזה שיבוא האור מהתוועדות זו גם בביתם של כל אחד ואחד

השכם בבוקר – אמירת תהילים בציבור¹. אחר אמירת כל התהילים יאמרו קדיש יתום. ואם יש חיוב – יארציט או אבל – אומרים קדיש יתום אחרי כל ספר². אחר-כך לומדים במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר-כך תפילה³.

המולד: ליל חמישי, בשעה 8:36 ו-9 חלקים. מברכים החודש: "ראש-חודש תמוז ביום החמישי וביום השישי, הבא' עלינו לטובה". אין אומרים 'אב הרחמים'.

התוועדות בבית-הכנסת. "רובא דרובא, הנה בכל התוועדות הרי ראשי המדברים תובעים

1) כח היתה עיקר התקנה דשבת מברכים (אג"ק אדמו"ר מהור"י"צ ח"ג עמי תל, וכן מוכח מדבריו שם עמי תקע"ח), כמו לגבי תקנת אמירת תהילים בכל יום, כידוע הפתק שנמצא על שולחנו של אדמו"ר מהור"י"צ לאחר מאסרו (אג"ק שלו ח"א עמי תקצ"ט), אע"פ שגם היחיד חייב בה (כאמור באג"ק שלו ח"ב עמי תקכ"ב). וראה שם בהמשך עמי תקכ"ד: "לגודל העניין של אמירת תהילים בציבור".
אגב, כך נדפס גם בכותרת "תקנת אמירת תהילים בציבור" הנדפסת לראשונה בסידור יתורה אורי תש"א ואילך, אחרי יקום פורקין וימי שברך, ולאחר-מכן בראש ספרי התהילים 'אוהל יוסף יצחקי' (וכן בהקדמה של הוצאת קה"ת שם). במהדורת סי' תהילים עם פירוש הצמח-צדק בשנת תשי"ג, חסרה תיבת 'בציבור', אבל ישנה (מסתמא – ע"פ הוראת הרב) בתהילים שבסידורי 'תהילת ה' (תח"י משנת תשי"ז ואילך, ואולי עוד לפני כן).
2) הוראת כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ ב"תקנת אמירת תהילים בציבור" הנ"ל.
והוסיף על כך הרב: "וראה לי, שבמקרה שאומרים קדיש בין ספר לספר – יאמרו מקודם יהיה רצון שאחרי הספר (על-כ"פנים יאמרו – זה האומר קדיש), שעניינו סיום אמירת מזמורים, שלכן אומר קדיש אחרי זה. ואחר-כך,

כשמחיל ספר שלאחריו – הוא מעין דבר חדש. ועל-דרך ברכת המזון כשמחלקין סעודה לשניים (ראה שו"ע רבנו סי' רצ"א סוף סי"ג) – אג"ק של הרבי כרך י' עמי דש ובסוף התהילים הנ"ל עמי 223, ספר המנהגים עמי 30 ועמי 55.
3) הוראת כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ – אג"ק ח"ד עמי תכג, קובץ מכתבים שבסו"ס תהילים 'אהל יוסף יצחקי עמי 192, לוח היום-יום כו כסלו וספר-המנהגים עמי 30.
4) ולא "הבאים" שהרי הכוונה לראש-חודש, ולא לימים בהם הוא חל.
5) כ"ה באג"ק זו, נסמנה להלן בהערה 9 (בהיום יום' נדפס: "ללמוד").
6) כ"ה בפסוק (קהלת י, ד), במאמר, ובאג"ק (בהיום-יום: "ואם").
7) נדפס בשעתו ב'קונטרס למי"ד' (ספר המאמרים – קונטרסים' ח"ב עמי 716), ולאחרונה בספר-המאמרים תרפ"ד עמי רטז. במאמר זה מדובר אודות מה שגודלי הדור מוצאים בעצמם, בדקות דקות, את חטא דורם, ועל-ידי זה מוכיחים את הדור, עייש ובמכתב הנדפס לפני המאמר.
8) אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ ח"ג עמי רצב. היום-יום, כד תשרי.
9) אג"ק הנ"ל ח"ד עמי יד, היום-יום שם.

לוח השבוע

חסידיות. ובלשונו: "כבר נקבע על-ידי רבים מישראל ליום התוועדות וקבלת החלטות טובות"¹⁵ בכל הפעולות וההחלטות והמעיינות חוצה, וכבר ראו התוצאות מהתוועדויות אלה במעשה בפועל במשך יותר משלוש שני חזקה"¹⁶.

יום חמישי,

ל' בסיוון – א' דראש-חודש תמוז

ערבית: בראש-חודש (ובכל יום שיש בו מוסף) אין האבל (רח"ל) יורד לפני התיבה, ואפילו לא בתפילת ערבית ומנחה¹⁷.

קודם שמונה-עשרה טופחים על השולחן להזכיר 'עלה ויבוא', אבל אין מכריזים זאת בדיבור.

שחרית: יעלה ויבוא. חצי הלל. קדיש תקבל. שיר של יום, ברכי נפשי, קדיש יתום. קריאת התורה דראש-חודש. חצי קדיש. אשרי ובא לציון¹⁸. יהללו. חולצים תפילין דרש"י ומניחים תפילין דרבננתם, קוראים קריאת-שמע, קדש, והיה-כייביאך. שש זכירות. חולצים תפילין דר"ת. הש"ץ אומר איזה מזמור, חצי קדיש, מוסף.

מהמתוועדים, והתחלת ההבאה תהיה דווקא ביום השבת עצמו... לסדרה [=את ההתוועדות] באופן כזה – שיוכלו לסעוד סעודת שבת בביתם, ולספר גם בבית על-דבר שבת מברכים בכלל, ועל-דבר שבת מברכים מיוחד זה בפרט¹⁰.

פרקי אבות – פרק ג'¹¹.

יום שלישי,

כ"ח בסיוון

יום הצלת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ורעייתו הרבנית ע"ה מעמק הבכא האירופי, בהגיעם לשלום לארה"ב (תש"א)¹².

ביום זה החלה תנופה חדשה בהפצת היהדות והמעיינות, בייסוד שלושת המוסדות המרכזיים: 'מחנה ישראל', 'קה"ת' ו'מרכז לענייני חינוך', שנמסרו על-ידי מייסדם, כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, לניהול חתנו, כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, כ"י"ושב ראש ועד הפועל" של כל אחד מהם¹³.

נקבע על-ידי כ"ק רבנו כיום סגולה¹⁴, להפצת המעיינות והיהדות חוצה והתוועדויות

ביום זה, שהביאה תנופה חדשה – ע"י העמידה בתוקף עם התורה – בהעבודה דיכבוש הארץ (י"עשה כאן ארץ ישראל) דחצי כדור התחתון, עד שמתבררים לא רק הניצוצי קדושה שבנכסיהם, אלא גם האומות עצמן, ש"הלכו וברחו" למקומם האמיתי, עיי"ש. (15) "להתחזק ולהוסיף... ובאופן של התעסקות בכל כוחו [=כח סיוון], ועוד יותר מכפי כוחו" – סה"ש תשמ"ט ח"ב עמ' 546.

(16) ספר-השיחות תשמ"ט ח"ב עמ' 545.

(17) ספר-המנהגים עמ' 8.

(18) פעם אירע במניין של הרבי שהשי"ץ סיים בקול "יגידל תורה ויאדיר", לפני החזרת הסי"ת, והרבי הורה לו לומר מיד את הקדיש [כנראה משום שעיקר חיוב אמירת קדיש הוא על ובא לציון ולא כהקדמה לתפילת מוסף. וראה בנימוקי או"ח ר"ס נה שהורה במצב זה (משפטיקים בתפילין דר"ת) ואף בדברים בטלים לפני הקדיש] לומר את הקדיש לפני החזרת הסי"ת] וזה כנראה גרם שהתחילו לנהוג להחזיר את הסי"ת לפני אשרי ובא-לציון.

(10) אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו כרך י עמ' ג.
(11) הפוסקים דלהלן בפרק זה אינם שלמים, ולפי הוראת הרבי אין לאומרם עם שם ה' כמות-שהוא: פ"ג סוף משה ג': "וידבר אלי". משנה ו': "אלוקים ניצב"; "בקרב אלוקים ישפוט"; "אז נדברו". משנה י"ד: "כי בצלם"; "בינים אתם". (ראה והתקשרות גיליונות: רעח, תטז).

במשנה ט"ז צ"ל "ומצודה פרושה" בשי שמאלית.

(12) פרשת הדברים בספר ימי מלך ח"א פרק טו.

(13) ראה שם ח"ב, פרקים יז-יח.

(14) בלקוטי-שיחות כרך לג עמ' 274 מביא ממגילת תענית פ"ג, שבכ"ה סיוון רערו אומות העולם על בעלות ארץ-ישראל, והשיב להם גביה בן פסיסא "תשובה ניצחת", וביקשו "תנו לנו זמן שלושה ימים" וכאשר "הלכו ולא מצאו תשובה, מייד הניחו בתיהם כשהיו מלאים, שדותיהם כשהן זרועות, כרמיהם כשהן נטועות, הלכו וברחו להם... ועשו אותו היום יום-טוב" וכיוון שהוויכוח התנהל בכ"ה סיוון, נמצא שביום כ"ח סיוון (בסוף שלושת הימים) היתה החלצה בפועל מאומות העולם. ומקשר זאת עם הצלתו

לוח השבוע

שכה יעלה ויבוא במנחה, ונוזכר בערבית מוצאי-ראש-חודש – מתפלל פעמיים שמונה-עשרה, והשנייה בתורת 'נרבה' דווקא¹⁹.
בראש-חודש אפילו חל בערב-שבת, מפני חשש סכנה, כי כן הזהיר²⁰ רבינו יהודה החסיד²¹. מלשוננו מסתבר, שמצווה ליטול הציפורניים בערב-שבת, גם כשחל בראש-חודש²².

יום שישי,

א' בתמוז – ב' דראש-חודש

כתב אדמו"ר הזקן: "נוהגין... שלא להסתפר

הכנות לשבת בראש הסעיף בשו"ע) שגם הן נזכרו באות זו בצוואת ריה"ח. ובמילואים לסי' קיצור הלכות' שם (עמ' נד) הביא זאת גם ממקורות נוספים, והסביר הטעם כיוון שנטילת הציפורניים היא מצווה גמורה, וישומר מצווה לא יידע דבר רע", משאי"כ תספורת שאינה מצווה גמורה כל-כך, עיי"ש.

19) לוח כולל-חיב"ד בדרי"ח מרחשוון, משו"ע אדה"י סי' קח סי"ז.

20) בצוואתו אות מח (מהדורת 'מקור חסד').

21) שו"ע שלו סי' רס סו"ס א.

22) דיוק היתביב החיים' (לבעהמ"ח שער הכולל) סי' נח סי"ק ג (בסידור 'תורה-אורי' מהדורת תשמ"ז, עמ' 626) מכך שרבו הזקן השמיט ממנהג זה נטילת ציפורניים (המוזכרת

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו